

10. SINIF ETKİNLİKLERİ

BİR ŞEY OLUR!

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Kişisel Güvenliğini Sağlama
Kazanım/Hafta	Kişisel hakların korunması ve kişisel güvenliğin sağlanması için yönergeleri izlemeyi alışkanlık hâline getirir. / 34. Hafta
Sınıf Düzeyi	10. Sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç - Gereçler	1. Çalışma Yapağı-1 2. Çalışma Yapağı-2 3. Çalışma Yapağı-3 4. A4 Kâğıdı 5. Makas
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Sınıf mevcudunun yarısı kadar A4 kâğıdı hazırlanır. A4 kâğıtları ikiye bölünür. 2. Sınıf mevcudunun yarısı kadar Çalışma Yapağı-2 diğer yarısı kadar Çalışma Yapağı-3 çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları)	1. Etkinliğin amacının kişisel hakların korunması ve kişisel güvenliğin sağlanması için yönergeleri izlemeyi alışkanlık hâline getirmek olduğu açıklanır ve aşağıdaki açıklama okunur: <i>“Sevgili öğrenciler bugün hayatımızda önemli bir yeri olan ve uyduğumuzda bizim için olumlu sonuçlar doğurabilecek ‘yönerge’ kavramı üzerinde duracağız. Yönerge, bir konuda veya durumda izlenecek yolları belirten buyruklar, kurallar ya da talimatlardır. Bu talimatlar bizler için önemli bir rehberdir. Şimdi kısa bir uygulama yapacağız. Sizlere buradan sırasıyla yönergeler okuyacağım ve bu yönergelere dayanarak bazı çizimler yapmanızı ve yazılar yazmanızı isteyeceğim. Bu uygulama için 3 kuralımız var. Birincisi, kimse birbirinin çizimine bakmayacak. İkincisi, her yönergeyi bir defa okuyacağım. Üçüncüsü, okuduğum yönerge ile ilgili bana ya da arkadaşlarınıza soru sormak yok. Bu yüzden yönergeleri iyi dinlemelisiniz. Hazırsanız başlayabiliriz.”</i> 2. Her öğrenciye bir adet yarım A4 kâğıdı verilir ve aşağıdaki yönergeler kurallar dikkate alınarak dağıtılan A4 kâğıdına öğrencilerin çizim yapmaları istenir:

Süreç
(Uygulama
Basamakları)

- “Kâğıdınızın tam ortasına ön yüzü sizin soluza doğru bakan içi boş bir küp çizin.
- Küpün sağ yan yüzünü hafifçe karalayın.
- Küpün ön yüzünün tam ortasına içi karalanmış küçük bir daire çizin.
- Bir köşesi küpün ön yüzünün alt orta noktasına denk gelen bir kare çizin.
- Çizdiğiniz karenin içine, karenin üst köşesinden başlayıp alt köşesinde biten, son harfi küçük diğer harfleri büyük olan ‘kare’ yazısını yazın.”

3. Öğrencilerin çizimi tamamlandıktan sonra Çalışma Yaprağı-1 öğrencilere gösterilir. Öğrencilerden kendi çizimleri ile Çalışma Yaprağı-1’de yer alan çizimi karşılaştırmaları istenir. Benzerlikler ve farklılıklar tartışılır. Aşağıdaki açıklama ile sürece devam edilir:

“Sevgili öğrenciler bazılarınız şekli doğru ya da doğruya yakın bazılarınız ise yönergede belirtilenden daha farklı bir biçimde çizmiş olabilir. Yönergelere uyduğumuzda istenilene ulaşmamız daha kolay olurken yönergelere uymamak bazen bizleri daha büyük sonuçlarla karşı karşıya bırakabilir. Örneğin merkezi bir sınava kimlik kartını götürmeyen biri sınava alınmayabilir. Bu kişi sınav yönergesine uymadığı için hiç istemeyeceği bazı sonuçlarla karşı karşıya kalabilir. Şimdi sizlerle yine bir uygulama yapacağız.” denilerek sınıfın yarısına Çalışma Yaprağı-2 diğer yarısına Çalışma Yaprağı-3 dağıtılır.

4. Öğrencilerden çalışma yapraklarını incelemeleri istenir ve aşağıdaki açıklama okunur:

“Gördüğünüz gibi sizlere dağıttığım kâğıtlarda yaşanan bir soruna yardımcı olmanız isteniyor ve bunlar için bir göreviniz var. Bu görevleri geçmiş deneyimlerinizden yola çıkarak tamamlayınız.”

5. Görevler tamamlandıktan sonra gruplar kâğıtlarını değiştirir (Her grup üyesi diğer gruptan belirlediği bir arkadaşı ile kâğıdını değiştirir). Yönergelere göre şifre yazması gereken grup üyeleri şifrelerini yazar. Diğer grup üyeleri ise çizilen akıllı işaretleri kontrol ederek eksik/yanlış olan işaretleri ve açıklamaları bulmaya çalışarak dönüt verir.

6. İki grup da kontrolleri tamamladıktan sonra her grup üyesi kendi kâğıdını tekrar alır ve kontrollerini yapar. Her üye yazılan şifreler ve düzeltilen işaretlerle ilgili kâğıdını değiştirdiği arkadaşına geribildirim verir.

7. Tartışma sorularıyla etkinlik süreci değerlendirilir.

- Bu etkinlikte kendinizle ilgili neler fark ettiniz?
- Yönergelere uymayı ve uymamayı nasıl değerlendirirsiniz?
- Sınıfınızda ve yaşadığınız yerde hangi yönergelerin olmasını isterdiniz?
- Yönergeler yaşamınızda en çok nerelerde var?
- Hangi durumlarda yönergeleri takip etmeye özen gösteriyorsunuz? Hangi durumlarda yönergeleri takip etmekte zorlanıyorsunuz?
- Yönergelere uymakta zorlanan kişilere neler önerirsiniz?

8. Aşağıdaki açıklamayla öğrencilere teşekkür edilerek etkinlik sonlandırılır:

9. *“Değerli öğrenciler bugün aslında hayatımızın büyük bir kısmında bulunan*

Süreç (Uygulama Basamakları)

ve karşılaştığımız durumlardan iyi sonuçlar elde etmek için bize yol gösteren yönergeler uymamanın önemi üzerinde durduk. Yönergelere uydüğumuzda bir taraftan haklarımızı korurken diğer taraftan güvenliğimizi de sağlamış oluruz. Gerek toplum düzeni gerekse bireysel iyiliğimiz açısından oldukça önemli olan yönergeler uymamız hayatı hem bizler hem de başkaları için kolaylaştırır."

Kazanımın Değerlendirilmesi

1. Sınıfta ya da panoda 'Bir Şey Olur' köşesi oluşturulabilir. (yönergeler uymayanların sıkça kullandığı 'bir şey olmaz' sözüne vurgu yapılmaktadır).
2. Öğrenciler günlük hayatta sıkça karşılaşılan ve ihmal edilen yönergeleri getirerek bu köşeye asabilir.
3. Eğer yoksa sınıfta uyulması gereken yönergeler oluşturulabilir.
4. Akıllı işaretlerle ilgili çizimler kontrol edilerek varsa yeni çizimler eklenebilir ve panoya asılabilir.
5. Öğrenciler aile bireylerine ve çevrelerindeki diğer kişilere şifre hazırlama ile ilgili yönergeleri hatırlatarak bu konuda onlara yardım edebilir.

Uygulayıcıya Not

1. Sınıf mevcudu göz önüne alındığında Çalışma Yaprağı-2 ve Çalışma Yaprağı-3 tam olarak eşit olmayabilir.
2. Sınıf mevcudunun tek sayı olması durumunda çalışma yapraklarının biri 2 öğrenciye verilebilir.
3. İmkânlar doğrultusunda çalışma yaprakları renkli çıktı alınır.
4. Çalışma yapraklarının işaretli kısımları gerekirse uygulayıcı tarafından kesilir.

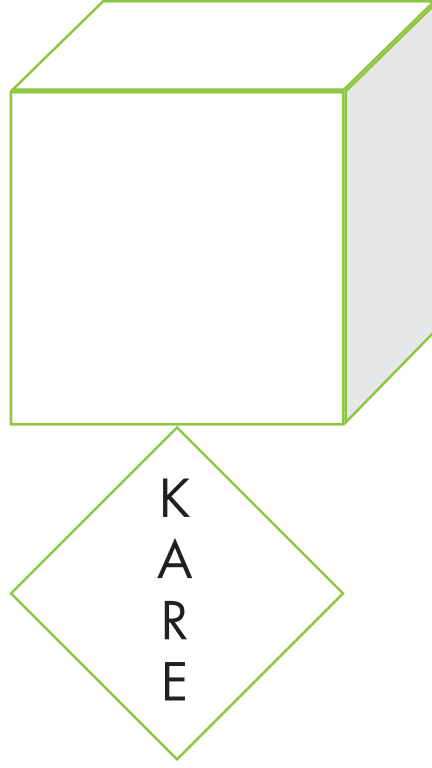
Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Verilen yönergelerin rahatlıkla duyulabilmesi için uygun oturma düzeni oluşturularak fiziksel düzenleme yapılabilir.
2. Çalışma Yaprağı-2 ve 3'ün puntolarının büyük olmasına dikkat edilerek ya da Braille yazı eklenerek materyallerde uyarılama yapılabilir.
3. Çalışma Yaprağı-2 ve 3'te yer alan etkinliğin tamamının yapılması yerine sınırlı bir miktarının yapılması istenerek etkinlik basitleştirilebilir.
4. Çalışma yapraklarının tamamlanması için gerekirse öğrencilere ek süre verilebilir.
5. Çalışma yapraklarının değiştirilip dönüt verilmesi aşamasında uygun akran eşleştirmeleri yapılarak akran desteği sağlanabilir.

Etkinliği Geliştiren

Enes KALKAN

Çalışma Yapağı 1

Çalışma Yaprağı 2

ARKADAŞINIZIN HESAPLARIYLA BAŞI DERTTE!

Arkadaşınızın sosyal medya ve e-posta hesapları tehdit altında çünkü şifresini oldukça basit bir şekilde oluşturmuş (isminin yanına doğum tarihini ya da yaşadığı şehrin plakasını yazmak gibi). Daha güçlü ve zor tahmin edilebilir şifreler oluşturmaya ihtiyacı var. Yapamazsa hesapları başka kişiler tarafından ele geçirilecek.

GÖREV: Ona 5-6 maddeden oluşan öyle bir şifre yönergesi yaz ki şifresini başkalarının tahmin edemeyeceği şekilde oluşturabilsin. İlk madde hazır bile. Oluşturduğun yönergeyi işaretli kısımlardan keserek arkadaşınla paylaş ve yönergeye uygun şifre oluşturup oluşturmadığını test et.

GÜÇLÜ ŞİFRE OLUŞTURMA YÖNERGESİ

1. Şifreniz en az 8 karakterden oluşmalıdır.

2.

3.

4.

5.

6.

Yukarıdaki Yönergelere Uyan İki Şifreyi Aşağıya Yazınız.

Şifre-1:

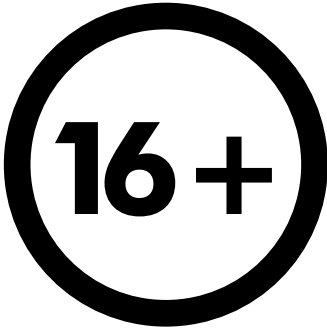
Şifre-2:

Çalışma Yaprağı 3

SİNEMA SEKTÖRÜ NE YAPACAĞINI BİLEMEZ HALDE!

Sinema yapımcıları gösterime girecek yeni filmlerden 10. sınıf öğrencilerinin izleyebilecekleri ve izleyemeyecekleri filmleri belirleyebilmek için bazı uyarıcı işaretler belirlemek istiyor. Bu akıllı işaretlerin oldukça basit, anlaşılır olması ve ekranda küçük bir yer kaplaması gerekiyor. İşaretleri gören öğrenciler film/dizinin kendilerine uygun olup olmadığına akıllı işaretlere bakarak karar verebilmeliler. Filmler gösterime girmeden işaretleri belirlemeleri gerekiyor.

GÖREV: Sinema yapımcılarına yardımcı olmak için filmlerin üst kısmında küçük bir yer kaplayacak 6 akıllı işaret belirleyin ve onları basitçe çiz/yaz (yaşla ilgili akıllı işaretler, genel izleyici kitlesi, olumsuz örnek, şiddet veya korku, cinsellik veya çıplaklık vb.). İpucu olarak şekillerin çerçevesi ve bir örnek hazır. Unutmayın, işaretler o yaş grubundakilerin izleyebilecekleri ve izleyemeyeceklerini içermeli! Hazırladığınız akıllı işaretlerin doğru olup olmadığını işaretli yerlerden keserek diğer grup üyesine test ettir.

16 yaş ve üzeri
izleyici kitlesi
içindir.

